

YATARKEN OKUNACAK SÛRELER*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l- müttakîn...Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

l'lemû eyyühe'l-ihvân... Inne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

إِذَا أَخَذَ أَحَدُكُمْ مَضْجَعَهُ لِيَرْقُدَ فَلْيَقْرَأْ بِأَمِّ

الْكِتَابِ وَسُورَةٍ فَإِنَّ اللَّهَ يُوَكِّلُ

بِهِ مَلَكًا، يَهْبُ مَعَهُ إِذَا هَبَّ

(كر. عن شداد بن أوس)

RE. 26/1 (İzâ ehaze ehadüküm madceahû li-yerkude, felyakra' bi-ümme'l-kitâbi ve sûretin feinna'llâhe yüvekkilü bihî meleken yehübbü meahû izâ hebbe.)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Beraber bir salevât-ı şerife okuyalım:

“—Allâhümme sallî alâââ... Seyyidinâââ... Muhammedinin- nebiyyi’l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîîî, ve sahbihîîî, ve sellim.” (3 defa)

Cenab-ı Feyyâz-ı Mutlak Hazretleri, iki cihanın serveri, sevgili Peygamberimizin şefaatine cümlemizi nâil eylesin...

Şeddâd ibn-i Evs’in naklettiği bu hadisi nakletmeden evvel akşam dinlediğim bir hadiseyi size de duyurmak isterim:

Suudi Arabistan hükümeti her devletten üç beş profesörü, bazı şeyleri onlarla görüşmek üzere davet etmiş hacca. Bizim memleketten de işte tanıdıklarımızdan üç beş arkadaş katılmış.

Onlardan birisi akşam aramızda idi.

“—Kimler vardı?” dedik.

“—İşte şu vardı, bu vardı, Japonlar da vardı.” dedi.

“—Müslüman mı?”

“—Müslüman... Dört tane Japon profesörü.”

Konuşmuşlar:

“—Ne var ne yok memleketinizde, nasılsınız? Demişler ki:

“—Bu sene 22 bin Japon’u müslüman kaydettik.”

Yirmi iki bin Japon’u müslüman kaydettik, müslüman oldular. Yirmi iki bin Japon!

Japonya’yı biliyorsunuz dünyanın ta neresindeki bir devlet. Oradaki o müslüman kardeş, o da Japon. Müslüman olmuş ve diğer kardeşlerini Müslümanlığa davet ediyor.

“—Ey baba! Sen evladını ne yaptın? Sen evladını ne yaptın, komşuna ne hizmetin oldu? Vatandaşına nasıl yardım ettin? Bu memleket senin memleketin değil mi? Senin evladın nasıl oluyor da İslâm dinini tanımıyor, bilmiyor ve İslâm dininden uzak kalıyor?”

Bu ecnebi, Müslümanlığı böyle benimsemiş ve insanları müslüman yapmak için profesörleri de cemiyetler halinde çalışıyor da, sen Müslümansın, ne yaptığın var? Ben Müslümanım, ne yaptığım var?

Allah kusurlarımızı affetsin... Yiyip içip yaşamaktan mı ibaret bizim hayatımız? Hani sevgili babalarımız, annelerimiz, ninelerimiz, dedelerimiz? Onların gittiği yere biz gitmeyecek miyiz sanki?

Bu paraları nerelere koyacağız, bu servetlerden ne kârımız olacak? Şân u şöhret hepsi burada... Gözünü kapattıktan sonra bunların hesabı çok acı ve çok ağır tabiatıyla.

Onun için Allah hepimize intibahlar nasib etsin de, o gâvurluktan dönmüş müslümanların yaptığının bir zerresini de bize nasib etsin Cenâb-ı Hak...

a. Yatarken Fâtiha Sûresi'ni Okuyun!

İbn-i Asâkir Şeddat ibn-i Evs RA'dan rivayet etmiş.

Cenâb-ı Peygamber SAS buyurmuşlar ki:¹

إِذَا أَخَذَ أَحَدُكُمْ مَضْجَعَهُ لِيَرُقْدَ فَلْيَقْرَأْ
بِأَمِّ الْكِتَابِ، وَسُورَةٍ؛ فَإِنَّ اللَّهَ يُوَكِّلُ
بِهِ مَلَكًا، يَهْبُ مَعَهُ إِذَا هَبَّ

(كر. عن شداد بن أوس)

RE. 26/1 (*İzâ ehaze ehadüküm madceahû li-yerkude, felyakra' bi-ümmi'l-kitâbi, ve sûretin; feinna'llàhe yüvekkilü bihî meleken, yehübbü meahû izâ hebbe.*)

(*İzâ ehaze ehadüküm madceahû li-yerkude*)
“Sizden biriniz uyumak için yatağına girdiğinde...”

Tabii hepimiz akşamları uyumak mecburiyetindeyiz. Hayatın zarureti bize...

Bu yatağa nasıl girilir?

“—İşte uykumuz gelir, paldır küldür yatarız.”

Öyle mi olması lazım, yoksa Peygamber SAS'in tavsiyelerine uyarak mı yatmak lazım?

Bu hususta birçok tavsiyeleri vardır. Bizim hatırımızda olan tavsiyelerden bazısını size nakledeyim:

¹ İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXII, s.413; Şeddâd ibn-i Evs RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.329, no:41256; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.II, s.211, no:1166.

Müslüman olan kimse abdestli dahi olsa; yatısı namazından evvel abdest almıştır ama geceleri biraz oturur abdest daralır, taze bir abdest alsın, hiç olmazsa dört rekât namaz kılsın.

Eğer biliyorsa birinci rekâta Âyete'l-Kürsî'yi okusun, altındaki iki âyetle beraber. İkinci rekâta Âmene'r-rasûlü'yü okusun üstündeki bir ayetle beraber. Üçüncü rekâta Sûre-i Hadîd'in başından altı ayet okusun. Dördüncü rekâtında da her sabah okuduğumuz *Huva'llâhü'llezî*'yi, Sûre-i Haşr'ın son üç ayetini okusun.

“—E bunları bilemiyorsa?”

Kul yâ eyyühe'l-kâfirûn, Kul huva'llah, Kul eûzü'ler de kâfi.

Ama her hâlükârda bir namaz kılar da öyle yatar; namazlı olarak ve abdestli olarak yatmış olur.

Cenâb-ı Peygamber diyor ki:

“—Bir insan yatarken, yatmazdan evvel (*felyakra' bi-ümmi'l- kitâbi*) Ümmü'l-Kitâb'ı okusun!”

Ümmü'l-Kitâb Fâtiha'dır; yani kitapların anası. Bütün Kur'an *Fâtiha*'ın içinde mündemiç. Fatiha'nın tefsirini öğrenmek lazım!

Şimdi bir efendi gelmiş, Fâtiha'yı Türkçe olarak ezberliyor, ben ezberledim diyor. Böyle şey olmaz, böyle cahillik olmaz. Onun aslını okumalı.

Hız. Ali efendimiz diyor ki; "Ben Fâtiha hakkında, Fâtiha'nın izahı hakkında 40 deve yükü yazı yazarım."

Öyle kısacık bir şeydir, yedi ayetten ibarettir ama mânası çok geniştir. Bütün Kur'an'ın âyetleri onun içerisinde mevcuttur.

Onun için Cenâb-ı Peygamber de:

(*Felyakra' bi-ümmi'l-kitâbi*) "Evvela Ümmü'l-Kitâb olan Fâtiha-ı Şerîfe'yi bir oku!" buyurdu.

(*Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*) ile başlıyoruz:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ . الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ .

مَا لِكْ یَوْمِ الدِّیْنِ اِیَّاكَ نَعْبُدُ وَاِیَّاكَ نَسْتَعِیْنُ .

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِیْمَ . صِرَاطَ الَّذِیْنَ

اَنْعَمْتَ عَلَیْهِمْ غَیْرِ الْمَغْضُوْبِ عَلَیْهِمْ وَلَا الضَّالِّیْنَ

(الفاتحة : ۲-۷)

(*Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*) [Rahmân ve Rahîm Allah'ın adıyla... (*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn*) Hamd alemlerin Rabbi Allah'a aittir. (*Er-rahmâni'r-rahîm*) O Rahmân'dır ve Rahîm'dir. (*Mâliki yevmi'd-dîn*) Cezâ gününün sahibidir. (*Iyyâke na'büdü ve iyyâke nestaîn*) Rabbimiz, ancak sana kulluk ederiz ve ancak

senden yardım isteriz. (*İhdina's-sırâta'l-müstakîm*) Bizi doğru yola ilet, bize doğru yolu göster. (*Sırâta'llezîne en'amte aleyhim, gayri'l-mağdûbi aleyhim ve le'd-dâllîn*) Kendilerine lütuf ve ihsanda bulunduğun kimselerin yoluna ilet; gazaba uğramışların ve sapmışların yolunu istemem yâ Rabbi!] (Fâtîha, 1/2-7)

Mânasını da düşün biraz: Allah'a hamd ediyorsun ve Cenâb-ı Hakk'a hamdinden sonra, onun sıfatlarını saydıktan sonra kendisinin mâlik-i yevmi'd-dîn, ahiret gününün de sahibi, dünyanın sahibi olduğunu söylüyorsun. Nasıl dünyanın sahibiyse, dünyadaki bütün mevcudâtı, eşyayı yaradan o ise, ahiretin de sahibidir, yani dünyanın ve ahiretin sahibidir.

Ona karşı ibadet ettikten sonra, ondan istiâne eder, yardım isteriz. Niye yardım isteriz? Çünkü âciziz. Hiçbir şeyde kendi kendimize yapacak bir kudretimiz yoktur. O yardım etmedikten sonra, hiçbir şeye muvaffak olamayız.

İkincisi: (*İhdina's-sırâta'l-müstakîm*) “Doğru yolu bize ver yâ Rabbi!” diyoruz.

Namazda “Doğru yolu bize ver!” derken, biz hıristiyanların yolunu taklit edersek, onların yollarını daha güzel görür, iyi görürsek halimiz nice olur?

“—Adamlar akıllı, baksana hocaefendi göklerde uçuyorlar. Bütün beşeriyetin bugün füzesine verdikleri sanayi önümüzde hepsi. E bunlar akıllı değil mi? Bu kadar aklın neresine itiraz edeceğiz?”

Ha dünkü dersimizde Cenâb-ı Peygamber dedi ki:

“—Cenâb-ı Allah Zül-celâl Hazretleri kulu sevdi mi, gökteki meleklerle sevdilir, sonra da yerdeki insanlara sevdilir.”

Ama biliyoruz ki yerdeki insanların toptan bir adamı sevdikleri görülmemiş. Seveni de var sevmeyeni de var. Başta Peygamberlerimiz, sevenleri olduğu gibi sevmeyenleri de mevcut idi. İşte o kadar muharebeler oldu, bilmem neler oldu, sevmeyenlerin hareketleri...

E bunlar? Bunlar niçin sevmiyor, insan değil mi ki onlar? Cenâb-ı Hak gökten ayet indiriyor da, “Sevin!” diyor da, biz seviyoruz, onlar sevmiyor?

Sıfır denilen bir rakam var ya, sıfır, sağa geçince, birin yanına gelince 10 olur, 100 olur, 1000 olur, 10 bin olur, 100 bin olur... gider. Sola korsanız o sıfır? Sıfır sıfır... 100 tane sıfır koyun hep yine o sıfırdır. Hiç kıymeti yoktur, yani solda hiç kıymeti yoktur.

Anlayabiliyor musunuz bunu? Bir insanda iman yoksa, hiç kıymeti yoktur. Ancak insanın kıymeti iman ile ölçülür. Allah bu imanı hepimize nasib etsin...

Onun için “Ümmü’l-Kitâb’ı oku da öyle yat!” diyor Cenâb-ı Peygamber. Ne var Ümmü’l-Kitâb’ın içerisinde?

İşte bunlarla beraber, (*İhdina’s-sırâta’l-müstakîm*) diyoruz. *Sırât-ı müstakîm* İslâm dinidir. “Yâ Rabbi, beni İslâm dininin yolunda

durdur! Ben o yolun yolcusu, İslâm dininin yolcusu olayım.” demiş oluyoruz.

İslâm dininin yolcusu nedir? Allah-u Teâlâ'nın emirlerine mutî, yasaklarından uzak kalan kul demektir. Emirlerine itaat eden, yasaklarından içtinâb eden bir insandır. Allah'a mutî müslüman bir kuldur.

Mesela hıristayanlarda da vardır belki iyi insanlar? Fakat iman olmadıkça iyiliğin kıymeti olmaz. Ne kadar iyilik varsa yap, imanın olmayınca hiçbir kıymeti yok. İman ile ölçülecek hiçbir iyilik de yoktur.

Onun için, sen evvela yatarken şu Ümmü'l-Kitâb'ı oku. De ki: (*İhdina's-sırâta'l-müstakîm*) “Yâ Rabbbi, beni İslâm dini üzerinde yaşat ve İslâm dini üzerinde ömrümü hitama erdir! Bana bu hususta ne gibi yardımlar lazımsa o yardımları yap da ben İslâm olarak yaşayayım ve İslâm olarıktan da âhirete göçeyim.”

Bunu iste... Sonra İslâm dinini isterken de alt tarafında, (*Gayri'l-mağdûbi aleyhim ve le'd-dâllîn*) diye iki tane kelime okuyoruz. “Yâ Rab! Bu benim istediğim sırat-ı müstakîm, sakın hıristiyanlık ve yahudilik yolu olmasın! Yahudiliğin yolunu istemem, İslâm'a mugayir olan hıristiyan yollarını da istemem!”

Bunu her gün kırk defa okuyoruz. Kırk defa her gün okuyoruz da yolumuza bakarsak, “Acaba benim yolum İslâm'ın yolu mudur, yoksa hıristiyanın yolu mudur?” diye bir tefekküre varamıyoruz. Allah kusurlarımızı affetsin...

Onun için her gün hareketlerimizi de takip edeceğiz; “Acaba yolum hıristiyan yolu mudur, İslâm yolu mudur?” diye tefekkür edeceğiz. İslâm yolundan ayrıldıysak derhal tevbe edeceğiz.

Bir kere bu *Ümmü'l-Kitâb*'ı okuyacağız, fakat kâfi değil... (Ve sûretin) “Bir de sûre okuyacağız.” Ne biliyorsak.

Sûre deyince, ayet başka sûre başka... Sûre deyince meselâ, İhlâs Sûresi, *Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm*:

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ . اللَّهُ الصَّمَدُ . لَمْ يَلِدْ
وَلَمْ يُولَدْ . وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

(الإخلاص : ١-٤)

(*Kul hüva'llâhu ehad*) [De ki: O Allah birdir. (*Allâhu's-samed*) Allah Samed'dir. (*Lem yelid ve lem yûled*) O doğurmamış ve doğmamıştır. (*Ve lem yekün lehû küfüven ehad*) Onun hiçbir dengi yoktur.] (İhlâs, 112/1-4)

Sûrelerin en kıyası Kevser Sûresi'dir. Ama Sûre-i Bakara da var, Sûre-i Âl-i İmrân da var, var da var... Kur'an-ı Kerim'de 114 sûre var. Onlardan birisini oku!

Sûreyi tayin etmedi ama, “Fâtiha'nın arkasından bir sûre oku!” dedi. Herkes demek ki haline göre, vaktine göre bir şey okusun. Vakti müsait olan Sûre-i Bakara'yı okur, başka

sûreleri okur. Ha vakti müsait olmayan da hiç olmazsa Kul huvallah'ı, Kul eûzüleri okur.

Okuyunca ne olur?

(*Feinna'llàhe yüvekkilü bihî meleken*) “Allah Celle ve A'lâ o kuluna bir melek müvekkel eder, onun emrine verir;

“—Ey melek! Sen bu adamın yanında yat bakalım, başında dur bakalım!”

(*Yehübbü meahû izâ hebbe*) “Onun için daima istiğfar eder, tesbih eder; onun muhafazasına memurdur.” Gerek haşerattan gerek başka çeşitli eziyet veren şeylerden onu muhafaza eder. Onunla beraber o da hareket eder; o sağa dönerse o da döner, sola dönerse o da sola döner.

Onun için yatarken mutlaka abdestli olup yatmayı vazife bilmeli. El-hamdü lillâh sular bol memleketimizde... Eh az çok odunlarımız kömürlerimiz de bulunuyor. E buna göre şükretmek üzere, yatarken abdest alıp iki rekât, dört rekât, sekiz rekât, on rekât namaz kılmalı!

Peygamber Efendimiz sekiz rekât, on rekât, on iki rekât filan kılarlarmış. Bu kadar bir namaz kılıp öyle yatmalı, hiç olmazsa dört rekât diyorlar.

b. Yatarken Okunacak Dua

Ahmed ibn-i Hanbel ve İbnü's-Sünnî Velid ibn-i Muğîre RA'dan rivayet etmişler.

Cenâb-ı Peygamber SAS buyurmuşlar ki:²

إِذَا أَخَذْتَ مَضْجَعَكَ، فَقُلْ: أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ
التَّامَّةِ، مِنْ غَضَبِهِ، وَعِقَابِهِ، وَشَرِّ عِبَادِهِ،
وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ، وَأَنْ يَحْضُرُونَ؛
فَإِنَّهُ لَا يَضُرُّكَ، وَبِالْحَرِيِّ أَنْ لَا يَقْرَبَكَ

(حم . وابن السنی عن ولید بن المغیرة)

RE. 26/2 (İzâ ehazte madceake, fekül: Eüzü bi-kelimâti'llâhi't- tâmmeti, min gadabihî, ve ikâbihî ve şerri ibâdihî, ve min hemezâti's-şeyâtîni, ve en yahdurûne; feinnehû lâ yedurruke, ve bi'l-hariyyi lâ yakrabek.)

(İzâ ehazte madceake) “Yatacaksın, artık yatma vakti geldi. (Fekul) “Yine de!” Ne diyeceksin:

(Eüzü bi-kelimâti'llâhi't-tâmmeti, min gadabihî, ve ikâbihî, ve şerri ibâdihî, ve min hemezâti's-şeyâtîni, ve en yahdurûne)

Mahlûk yalnız biz değiliz, Allah-u Teâlâ'nın o kadar mahlûku var ki, görmek bilmek mümkün değil. Meselâ, doktorlarımızın bize söyledikleri mikroplar, onlar da Allah'ın mahlûku, ama görüyor muyuz? Görmüyoruz.

² Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.57, no:16623; Neseî, *Amelü'l-Yevm ve'l-Leyleh*, c.III, s.228, no:637; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.170, no:17048; Velîd ibn-i Muğîre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.357, no:41356: *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.214, no:1172.

Görmediğimiz halde doktorun sözüne itimat ediyoruz da o mikroplardan sakınmaya çalışıyoruz. Doktor isterse yahudi olsun. Yahudi doktor; “Ha sende ortalıkta olan şu mikrop var, bundan korun.” diyor ona itimat ediyoruz.

E Allah-u Celle ve A'lâ'nın ve onun Rasûlü'nün dediklerine itimat etmezse bir insan, bel bağlamazsa, ne olur o insanın hali? Sonra müslümanın hali nasıl olacak?

Yatarken bu duaları okuyacağız çünkü görmediğimiz bilmediğimiz birçok mahlûklar var; kimisine şeytan derler, kimisine cin derler, kimisine peri derler, görmüyoruz onları... Onların da insanlar üzerinde zararları olabiliyor.

Onun için Cenâb-ı Hakk'a diyoruz ki:

(Eüzü bi-kelimâti'llâhi't-tâmmeti) “Allah'ın tam kelimeleri ile Allah'a sığınırım; *(min gadabihî, ve ikâbihî, ve şerri ibâdihî)* gazabından, ikâbından ve ibâdının şerlerinden; yarattığı kulları içinde şerliler de var, o kullarının şerrinden Allah'a sığınırım. *(Ve min hemezâti's-şeyâtîn ve en yahdurûne)* Bir de şeytan denilen mahlûklardan, onların vesveselerinden Allah'a sığınırım ki, onları göremiyoruz. Onların da insanlar üzerinde ezası, insanları incitici hareketleri vardır.”

Birçok insanlarda ruhî hastalıklar oluyor, doktorlara gidiyorlar bir türlü tedavi olamıyorlar, şifa bulamıyorlar; hocalara gidiyorlar mümkün olmuyor hepsi için.

Binaen aleyh demek ki bu şerli kulların ve şeytanların insanlar üzerinde bir tesiri var, onlardan korunmak ve sakınmak için diyeceksin ki:

(Eüzü bi-kelimâti'llâhi't-tâmmeti, min gadabihî, ve ikâbihî, ve şerri ibâdihî, ve min hemezâti'ş-şeyâtîni, ve en yahdurûne)

Bu duayı öğren! Dua kitapları pek çok şimdi. Dua kitaplarının hepsinde yazılıdır bunlar. Bunlardan oku ve bu duayı yap öyle yat. *(Feinnehû lâ yedurruke,)* “Bu duayı yaptığın vakit bunların hiç birisi sana zarar veremez. Ne şeytanı zarar verir, ne cinni, ne perisi, ne de başka bir mahlûk zarar verebilir. Yâni zarar vermek ellerinden gelmez; *(ve bi'l-hariyyi lâ yakrabek)* hatta onlar sana yaklaşamazlar bile.”

“—Bunlara karşı, ben okumuyorum da bir şey olduğu da yok!” dememeli.

Bakın bugün okumayan, yapmayan, bilmeyen çok; namazı da kılmaz. Akşam yatar paldır küldür; sabahleyin de paldır küldür kalkar işine gider. Bunlara sakan aldanma! Sen Cenâb-ı Peygamber'in sözüne bak, o ne diyorsa onu yap!

O yapmıyormuş... Yapmazsa yapmasın, bana ne! Ben Peygamberimin sözünü dinler, ona uymaya çalışırım. Çünkü Müslümanlık peygamber Efendimiz'e iktidâ ile olur. Peygamber SAS'e iktidâ edemedikçe, uyamadıkça, ona tâbi olamadıkça kuru kuruya Müslümanlık olmaz.

c. Kokunun Önce Kaşlara Sürülmesi

Hakîm-i Tirmizî Katâde RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

إِذَا آدَّهَنَ أَحَدُكُمْ، فَلْيَبْدَأْ بِحَاجِبَيْهِ، فَإِنَّهُ

يَذْهَبُ بِالصُّدَاعِ؛ وَذَلِكَ أَوَّلُ

مَا يَنْبِئُ عَلَى ابْنِ آدَمَ مِنَ الشَّعْرِ

(الحكيم عن قتادة)

RE. 26/3 (*İzâ eddehene ehadüküm, felyebde' bi-hâcibeyhi, feinnehû yezhebü bi's-sudâi; ve zâlike evvelü mâ yenbitü alâ ibni âdeme mine'ş-şeari*)

(*İzâ eddehene ehadüküm,*) “Sizden birisi koku süründüğü zaman, yağ süründüğü zaman, (*felyebde' bi-hâcibeyhi*) evvelâ kaşlarına sürsün.”

Gerek koku, gerek yağlanma olsun; birisi ikram etti yahut kendin sürüneceksin.

Burada yağlanma da diyorlar. Sıcak memleketlerde yağlanma, güneşin hararetine karşı insanlara muhafız oluyor, insanları koruyor. Ondan dolayı ekseriyetle yağlanırlarmış böyle.

³ İbnü's-Sünnî, *Amelü'l-Yevm ve'l-Leyleh*, c.I, s.328, no:174; Katade ibn-i Diame Rh.A'den.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.648, o:17215; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.224, no:1186.

“Evvela kaşlarını yağlasın; (*feinnehû yezhebü bi's-sudâi*) bu kaşları koku ile yahut başka şeyle yağlamak baş ağrısını giderir.”

Sudâ', baş ağrısı.

(*Ve zâlike evvelü mâ yenbitü alâ ibni âdeme mine'ş-şeari*)

“İnsanoğlunda ilk biten tüy de kaş olmuş.”

d. Zekât Malın Şerrini Giderir

İbn-i Huzeyme, Hâkim ve Beyhakî, Câbir ibn-i Abdullah RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

إِذَا أَدَّيْتَ زَكَاةَ مَالِكَ فَقَدْ أَذْهَبْتَ عَنْكَ شَرَّهُ

(بخز. والشيرازى، ك.ق. عن جابر)

RE. 26/4 (*İzâ eddeyte zekâte mâlike, fekad ezhebte anke şerrehû*)

Bu iki ibaredir burada. (*İzâ eddeyte*) umuma hitaptır; (*İzâ eddeyti*) karşısında Ümmü Seleme var, ona hitap.

Bugün âmmeye hitaptır: (*İzâ eddeyte*) “Sen ödediğin vakitte, yaptığın vakitte.” Neyi?

⁴ Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.547, no:1439; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.84, no:7030; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.13, no:2258; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.III, s.114, no:9923; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.153, no:1389; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.278, no:1085; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.105, no:2509; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.293, no:15762; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.225, no:1189.

(*Zekâte mâlike*) “Malının zekâtını verdiği vakitte, (*fekad ezhebte anke şerrehû*) o malın şerri senden gider.”

“—Malın şerri olur mu?” diyeceksin.

İnsanların şerri, şerîri olduğu gibi malın da şerri var; çünkü Kârun’u bugün yerin altına sürükleyip yuvarlayan şerli mal, hâlâ gidiyor işte. Bu yangınların, çalınmaların, bilmem birçok şeylerin başlıca sebepleri, zekâtın yerlerine verilmemesinden ileri gelir.

Allah muhafaza etsin...

Onun için Cenâb-ı Peygamber diyor ki:

(*İzâ eddeyte zekâte mâlike*) Malının zekatını veriyor musun, sigorta ettin malını... Malın sigorta oldu, korkma bir şey olmaz senin malına!

Yanıyormuş... Yansın varsın! O da hayırdır senin için.

Niçin?

Seni dünyaya bağlanmaktan kurtarmış işte, ne olacak! Dünyada ömrün boyunca paraların peşinde koşuyordun, ondan kurtuldun şimdi; dön artık Allah’a...

(*Fekad ezhebte anke şerrehû*) “O malın şerrinden kendini kurtarmış olursun.”

Çünkü, zekâtı verilmeyen malların büyük şerlerinden birisi, gözlerimizi yumduktan sonra gerek mezarda, gerekse âhîret gününün hesabında, koskocayılanların bize eza etmesine vesile olacak. Dolanacak boyunlarımıza:

“—İşte ben senin o malınım! Hani saklıyordun, biriktiriyordun, işte o malınım ben senin!” diyecek ve şuramızdan buramızdan ısıraraktan bizi perişan edecek.

Onun için zekâtını verdin mi, hem dünyada kurtarmış olursun yakayı, hem de ahirette kurtarmış olursun.

Zekâtı vermemenin iki tane ağır cezası var. Birisi memlekete karşı hıyanetliktir; memleketin fakir fukarasını hesaba katmamak, onlara olan saygıyı göstermemek; bu en büyük çirkinliktir. Memleketin zuafâsını görmemek, onların elinden tutmamak, onlara yardım etmemek en büyük bir çirkinliktir, en büyük felâkettir.

Onun için, sen kırkta birini vereceksin, kırkta birinle bu memleketin fukarası refaha kavuşacak. Bunu saklıyorsun, bu fakirin daha fakir olmasına göz yumuyorsun, razı oluyorsun demek...

E öyle olunca, Allah-u Teâlâ da bir mahlûk daha halk ediyor ki, o da senin burnundan getiriyor bunu... Koskoca yılanlar boynuna dolanıyor.

Bu gökten gelmedi, onu yaradan Allah'tır. O kuvveti, o kudreti, o cesareti ona veren de yine Allah'tır.

Sebebi? Bir cezaya, bir cezalıya bir belalıyı halk ediyor Allah... Sen deme ki:

“—Bunlar nereden geldi?

Bize amelimizin cezası yani.

e. Haram Maldan Zekât Olmaz

Hàkim ve Beyhakî Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

إِذَا أَدَّيْتَ الزَّكَاةَ ، فَقَدْ قَضَيْتَ مَا عَلَيْكَ ؛

وَمَنْ جَمَعَ مَالًا حَرَامًا ، ثُمَّ تَصَدَّقَ بِهِ ،

لَمْ يَكُنْ لَهُ فِيهِ أَجْرٌ ، وَكَانَ إِضْرُهُ عَلَيْهِ

(ك، ق. عن أبي هريرة)

RE. 26/5 (*İzâ eddeyte'z-zekâte, fekad kadayte mâ aleyke; ve men cemea mâlen harâmen, sümme tesaddaka bihî, lem yekün lehû fîhi ecrün, ve kâne aleyhi ısrühû*)

(İzâ eddeyte'z-zekâte) “Sen malının zekâtını verdiği vakitte, (*fekad kadayte mâ aleyke*) sen kendine lazım olan vazifeni yapmış oluyorsun.”

Zekâtını vermekle vazifen neyse, İslâm'ın vazifesi, yardım, Allah'a kulluk, mahlûkuna yardım, onu yapmış olursun.

⁵ Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.548, no:1440; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.84, no:7032; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.258, no:3477; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VIII, s.11, no:3216; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.110, no:2471; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XVII, s.57, no:3794; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.15, no:9269; *Câmiü'l-Ehadîs*, c.II, s.224, no:1188.

(*Ve men cemea mâlen harâmen*) “Kim ki haramla topluyor parayı.” Müslümanların hukukuna tecavüz ederekten...

Mesela bugün faizi hiç kimse hesaba katmaz; “Allah haram etmiştir!” diye korksan kâfi ama, bugün korkmadan faizi herkes yiyor artık.

Bu faizin en büyük zararı; bir kere haram oluyor malı. Malını haram ettiğin vakit de, bir kazan sütün var. Bu bir kazan sütün içine gelse ufacık bir fare düşse; yağın var, bir kazan yağın var gelse içine bir farecik düşse ne olur? Yahut bir parça sidik akıtsa, birisi ne olur o kazanın sütü? Berbat olur.

Binâen aleyh ne kadar helalin varsa da haram karışınca hepsini berbat eder. Allah muhafaza etsin...

(*Ve men cemea mâlen harâmen*) “Kim böyle faizlerle ve hukûku nâsa riayet etmeyerek paralar, mallar toplamışsa; (*sümme tesaddaka*) sonra o maldan sadaka vermişse; (*lem yekün lehû fîhi ecrün*) ona hiçbir ecir yoktur bu yaptığı hayırlardan. (*Ve kâne aleyhi ısrühû*) O malın günahı kendi üzerinde kalır.”

“—Gel ben sana zekât vereceğim, al bakalım.”

Bol bol zekât sadaka hayr u hasenât...

“—Oo! Ne iyi adam, maşaallah!” diyorlar.

Hiçbir zerre kadar ecir yoktur bu yaptığı hayırlardan. Allah muhafaza etsin...

Onun için asıl işin kökü, lokmanın helâl olmasıdır. İnsanların ibadet ve taat etmelerinde lokmanın helâlliğinin çok tesiri vardır. Lokmalara haram karışınca, bakıyorsun çocuklar bozuk çıkıyor, evlerde rahatlık huzur olmuyor.

Sebebi? Lokmalara haram paralar karışıyor, o haram paralarla beslenen çocuklar da işe yaramıyor vesselâm. Allah affetsin cümlemizi...

Onun için, helâl lokmaya çok dikkat etmek lazım! Bunun için eski anneler, hanımlar kocalarına derlermiş ki:

“—Efendi! Ben açlığa tahammül ederim ha! Sen kazancına dikkat et de içerisine haram karıştırma.”

Şimdiki hanımlar da;

“—Ha şunu isteriz, bunu isteriz...” diyorlar.

Eğer bir de adamın gücü yetmiyorsa, bu sefer işte hileye mileye kalkıp hanımların hatırı olsun diye günahları irtikâb ediyor. Eski anneler, hanımlar böyleymiş.

Onun için, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

الْقَنَاعَةُ كَنْزٌ لَا يَفْنَى

(ق. فى الزهد الكبير عن جابر)

⁶ Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.I, s.116, no:114; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.236, no:4699; Sehâvî, *Makâsidü'l-Hasene*, c.I, s.492, no:779; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.102, no:1900.

(*El-kanâatü kenzün lâ yefnâ*) “Kanaat bitmez, tükenmez bir hazinedir.” Böyle olmakla beraber, insanların da saadet ve selâmetine başlıca vesiledir.

f. Müezzinin ve İmamın Fazîleti

İbnü'n-Neccâr Abdullah ibn-i Abbas RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

إِذَا أَدَّنَ الْمُؤَذِّنُ فَهُوَ عَمُودُ اللَّهِ، وَإِذَا تَقَدَّمَ
الإِمَامُ فَهُوَ نُورُ اللَّهِ، وَإِذَا اسْتَوَتْ الصُّفُوفُ
فَهِيَ أَرْكَانُ اللَّهِ، فَبَادِرُوا إِلَى عَمُودِ اللَّهِ،
وَاقْتَبَسُوا مِنْ نُورِ اللَّهِ، وَكُونُوا
أَرْكَانُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ

(ابن النجار عن ابن عباس)

RE. 26/6 (*İzâ ezzene'l-müezzinü, fehüve amûdu'llâhi, ve izâ tekaddeme'l-imâmü, fehüve nûru'llâhi, ve ize's-teveti's-sufûfu fehiye erkânu'llâhi, febadirû ilâ amûdi'llâhi, va'ktebesû min nûri'llâhi, ve kûnû erkâni'llâhi fi'l-ardı.*)

⁷ *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.685, no:20911; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.229, no:1200.

(*İzâ ezzene'l-müezzinü*) “Müezzin ezan okuduğunda, (*fehüve amûdu'llâhi*) o Aziz ve Celil olan Allah'ın direğidir.” Dinin direğidir yani. Bu büyük bir nimettir.

Amûd, direk demek. Niye direk diyor? Çünkü bütün kubbeler, duvarlar hep o direk üzerinde durur. Direği aldın mıydı bina göçer. Bugün direği betondan yapıyorlar, demirden, şundan bundan yapıyorlar. Bu direği aldın mı nasıl göçme hasıl oluyorsa, müezzinler ezanı okumazsa din de çöker.

Onun için müezzinleri *amûdu'llah*, Allah'ın dininin direkleri diyerekten tavsif buyurmuşlardır. Nasıl direk binayı, altını üstünü muhafaza ediyorsa, müezzin de müslümanların vakitlerini böylece muhafaza eder.

Gökten nazil olacak belâlar vardır, bu belalara ezanlar karşı gelir. Onun için, Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:

إِذَا أذِّنَ فِي قَرْيَةٍ، أَمَّنَهَا اللَّهُ مِنْهُ

عَذَابِهِ ذَلِكَ الْيَوْمَ

(طب . عن أنس)

(*İzâ üzzine fî karyetin*) “Bir köyde ezan okunursa, (*emmenaha'llâhu min azâbihî zâlike'l-yevm*) Allah-u Teâlâ o köyü, o ezanın hürmetine, o gün azaptan muhafaza eder.”

Eskiden müslümanlar bu ezanı okuyup da bu devlete nail olmak için gayret gösterirlerdi. Bedava ama, para da yok, sırf Allah rızası için... “Ezanı ben okuyayım da sevabına nail olayım!” diyerekten. Bugün paralarla ezanlar okunuyor. Bu paralarla okuduğumuz ezanlara bile dikkatsizlik olduğu görüle gelmektedir.

Halbuki büyük bir nimet...

(*Ve izâ tekaddeme’l-imâmü*) “Ezanı okudu müezzin efendi, cemaat toplandı, imam efendi de cemaatin önüne geçti.” Cenâb-ı Peygamber bak ne güzel teşbih ediyor: (*Fehüve nûru’llâhi*) “O da Allah’ın bir nurudur.” diyor.

Bu hepimize her zaman bir derstir. Biz yalnız beş vakitte imama uyup, arkasından yat yat, kalk kalk bunu biliyoruz. Halbuki asıl buradaki nizam uyma nizamıdır. Büyüklerine uyup ona tâbi olmak nizamıdır. Nasıl ki namazda *Allahu ekber* dediği vakitte rükûya varıyoruz, *Allahu ekber* dediği vakitte secdeye varıyoruz. Bu *Allahu ekber* yerine, ne derse onu da yapmak vazifesiyle mükellef iken, Allah esirgesin yani çok acıdır ki, yahudinin hahamının sözünü yahudi dinler, İslâm cemaati hocasının sözünü dinlemez. Hocasına pâyeye de vermez, kıymet de vermez, hiçe de sayar.

Onun için bugün İmam-hatip mekteplerine giden çocuklarımızı birçok bedbaht kimseler var ki, onları caydırmak için:

“—Ölü yıkayıcı mı olacaksın? Aptal herif, haydi git bak başka mekteplerde doktor ol, mühendis ol, kimyager ol, şu ol bu ol.” diye aldatırlar.

Çocuklar genç tabii, arkasını bilemiyor işin, bilse dönmez.

“—Baba ben gitmeyeceğim oraya.” diye zorlananlar da oluyor böyle.

Sebebi? Bilmiyor ki imam nûrullahtır. O nûrullahı kesbetmek için, kazanmak için ne kadar servet versen değer. İmamlık Allah’ın bir nimeti...

(Ve ize’s-teveti’s-sufûfu) “Saflar sıralandı, imam önlerine geçti. *(Fehiye erkânu’llâhi)* Bu safların düzelmesi de Allah’ın erkânıdır. *(Febadirû ilâ amûdi’llâhi)* Siz müezzin olmaya gayret edin! *(Va’ktebisû min nûri’llâhi)* Allah’ın nurundan da nur almaya çalışın!”

İmam efendi durur öne, Cenâb-ı Hak’tan yüz rahmet tepesinden aşağı iner; görmeyiz biz onları... Geride kalan cemaate peyderpey taksim olur. Sağ daha mûteber, sol daha biraz daha aşağı, saflar birinci saf, ikinci saf böyle gider. Onun için, ön safta imamın arkasında yer alabilmenin sevabı da ona göre fazladır.

(Ve kûnû erkâna’llâhi fi’l-ardı) “Binaen aleyh siz yeryüzünde Allah’ın erkanı olarak namazlarınızı saflar halinde cemaatle edaya çalışınız.”

g. Şeytanın Ezanı Duyunca Kaçması

Ezanın ne faydası var?

Beyhakî, Dâra Kutnî ve Taberî, Ebû Hüreyre RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

إِذَا أَدَّنَ الْمُؤَذِّنُ، خَرَجَ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسْجِدِ
لَهُ حُصَاصٌ؛ فَإِذَا سَكَتَ الْمُؤَذِّنُ، رَجَعَ؛
فَإِذَا أَقَامَ الْمُؤَذِّنُ، خَرَجَ مِنَ الْمَسْجِدِ، وَلَهُ
ضُرَاطٌ؛ فَإِذَا سَكَتَ رَجَعَ، حَتَّى يَأْتِيَ الْمَرْءَ
الْمُسْلِمَ فِي صَلَاتِهِ، فَيَدْخُلُ بَيْنَهُ وَبَيْنَ نَفْسِهِ،
لَا يَدْرِي أَزَادَ فِي صَلَاتِهِ، أَوْ نَقَصَ؛ فَإِذَا وَجَدَ
ذَلِكَ أَحَدَكُمْ، فَلْيَسْجُدْ سَجْدَتَيْنِ وَهُوَ جَالِسٌ،
قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ، ثُمَّ يُسَلِّمُ

(ق. عن أبي هريرة)

RE. 26/7 (*İzâ ezzenel-müezzinü, harace's-şeytanü mine'l-mescidi lehû husâsun; feizâ sekete'l-müezzinü, racea; feizâ ekâme'l-müezzinü, harace mine'l-mescidi, ve lehû zurâtun; fe izâ sekete, racea, hattâ ye'ti'l-mer'e'l-müslimi fîsalâtihi, fayedhulü beynehû ve beyne nefsihi, lâ yedrî ezâde fî salâtihi, ev nekasa; feizâ vecede zâlike ehadüküm, felyescid secdeteyni ve hüve câlisün, kable en yüselleme, sümme yüsellim.*)

⁸ Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.340, no:3648; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.374, no:1; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.I, s.56, no:72; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.691, no:20945; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.228, no:1196.

(*İzâ ezzene'l-müezzinü*) “Müezzin ‘*Allahu ekber, Allahu ekber...*’ dedi mi, (*harace’ş-şeytânü mine'l-mescidi*) şeytan artık orada barınamaz, mescidden dışarı kaçar.”

“—Neden barınamaz?”

Allahu ekber’in nuru onu yakar. O nurdan yakılmamak için kaçmak ister kaçar; bir de onu duymamak için kaçar. Allah’ın büyüklüğünü duymamak için kaçar. Çünkü ezan şeâir-i İslâmiyededir; ta 1300 küsür, 1400 senedir o *Allahu ekber* sedâsı devam ediyor.

İlk ezanı, Cebrâil AS, Âdem AS dünyaya indikten sonra okumuştur. Âdem AS dünyaya gelmiş, yalnız, korku da gelmiş kendisine biraz. Kimse yok, garip... Cebrâil AS gelmiş, ‘*Allahu ekber, Allahu ekber!*’ diyerekten Adem AS’ın yanında bir ezan okumuş, ilk ezan oradan kalma bize.

“Binâen aleyh, ezan okunduğu vakitte şeytan mescidde duramaz. (*Lehû husâsun*) Bir süratle kaçar. (*Feizâ sekete'l- müezzinü racea*) Bitti ezan, artık korkusu kalmaz. Korkusu kalmayınca yine döner gelir. (*Feizâ ekâme'l-müezzinü*) Bu sefer ‘*Allahu ekber, Allahu ekber!*’ diye kamet başlar. Kamet başladığı vakitte yine duramaz. (*Harace mine'l-mescidi*) Yine gider, mescidden dışarı kaçar. (*Ve lehû durâtun*) Öyle kaçar ki — affedersiniz— yellenerek... Yâni korkusundan kaçar ki, o ezanın nurundan kendini kurtarsın.”

(*Feizâ sekete racea*) “Müezzin susunca geri döner. (*Hattâ ye’tiye'l-mer’e'l-müslime fî salâtihi*) Namazındaki müslümana gelir; işte malından, dünyasından, evinden barkından,

şusundan busundan vesveseler verir. O da o vesveselere kapılarak, ‘Acaba üç mü kıldım, dört mü kıldım? Okudum mu, okumadım mı?’ diye bir şüpheyeye düşer. (*Feyedhule beynehû ve beyne nefsihî*) Kalbiyle nefsi arasına şeytan dahil olur da, (*Lâ yedrî ezâde fî salâtihi ev nekasa*) Fazla mı kıldı, az mı kıldı bilemez. ‘Dört mü kıldı, beş mi kıldı, üç mü kıldı?’ şaşırır.”

Yine Cenâb-ı Peygamber ümmetine acıyarak buyuruyor ki: (*Feizâ vecede zâlike ehadüküm*) “Sizden biri baktı ki böyle bir

vesvese var içerisinde, şaşırdı; üç müydü, dört müydü diye bir karar veremiyor. (*Felyescüd secdeteyn ve hüve câlisün, kable en yüsellime*) Böyle bir durumla karşılaştığında, otururken, selâm vermeden önce, iki secde yapsın, (*sümme yüsellimü*) ondan sonra selâm versin!”

Artık onu Allah kabul eder, eksikse de fazlaysa da...

“Selâm vermeden evvel” diyor burada... Halbuki bizim mezhebimize göre selâm verir de ondan sonra secde yapar. Ona ait hadisler de yine ayrıdır.

h. Ölmeden Önce Amel-i Sâlih

Ahmed ibn-i Hanbel, Tirmizî, Hâkim ve Taberânî Enes ibn-i Mâlik RA’dan; Ahmed ibn-i Hanbel ve Taberânî Amr ibnü’l- Hamik RA’dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا اسْتَعْمَلَهُ، قِيلَ:

مَا اسْتَعْمَلَهُ؟ قَالَ: يَهْدِيهِ إِلَى الْعَمَلِ الصَّالِحِ

قَبْلَ مَوْتِهِ، ثُمَّ يَقْبِضُهُ عَلَى ذَلِكَ

(حم . عن عمرو بن الحمق)

RE. 26/8 (*İzâ erâda'llâhu bi-abdin hayran, ista'melehû; kîle: Me'sta'melehû? Kâle: Yehdîhi ile'l-ameli's-sâlihi kable mevtihi, sümme yakbiduhû alâ zâlike.*)

(*İzâ erâda'llâhu bi-abdin hayran*) “Cenâb-ı Hak bir kuluyla hayır murat ediyorsa, bir kul ile hayır murad ediyorsa, (*ista'melehû*) onu istîmal eder.”

Tabii bu müphem bir söz, ashâbı kiram bundan bir şey anlayamamışlar, (*kîle*) demişler ki: (*Me'sta'melehû*) “Nedir bu istimal?”

⁹ Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.32, no:2068; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.106, no:12055; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.490, no:1257; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.IV, s.533, no:2705; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.266, no:1941; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.452, no:3840; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.410, no:1393; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.345, no:970; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.242, no:937; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VII, s.436, no:11934; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.135, no:17256; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.II, s.182, no:1152; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.294, no:1390; Amr ibnü'l-Hamik RA'dan.

(Kàle: Yehdîhi ile'l-ameli's-sâlihi) “Onu amel-i sâlihe hidayet eder, bu artık iyi işler işlemeye başlar; namazında, niyazında, ibadetinde, hayrında, hasenâtında... (Kable mevthî) Ölmezden evvel bu iyilikler kendisine nasib olur. (Sümme yakbiduhû alâ zâlike) Sonra bu iyilikler üzerinde iken ruhu kabz olur.”

Demek ki, Cenâb-ı Hak bir kulun hayrını murad etti mi, onu hayırlara delalet etmiş oluyor.

i. Günahların Kalbi Karartması

Tirmizî, Neseî, Hâkim ve İbn-i Hibbân Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

إِذَا أَذْنَبَ الْعَبْدُ، نُكِتَ فِي قَلْبِهِ نُكْتَةٌ
سَوْدَاءٌ، فَإِنْ تَابَ سُقِلَ مِنْهَا، فَإِنْ
عَادَ زَادَتْ، حَتَّى تَعْظُمَ فِي قَلْبِهِ

(ت.ه.ن.ك. عن أبي هريرة)

¹⁰ Ebû Dâvud, Zühd, c.I, s.292, no:271; Ebû Nuaym, Hilyetü'l-Evliyâ, c.I, s.273; Huzeyfe RA'dan.

Tirmizî, Sünen, c.XI, s.162, no:3257; Neseî, Sünenü'l-Kübrâ, c.VI, s.110, no:10251; Hâkim, Müstedrek, c.I, s.45, no:6; İbn-i Hibbân, Sahîh, c.VII, s.27, no:2787; Harâitî, l'tilâli'l-Kulûb, c.I, s.59, no:53; İbn-i Asâkir, Mu'cem, c.I, s.46, no:74; Ebû Hüreyre RA'dan.

Hakîm-i Tirmizî, Nevâdirü'l-Usûl, c.IV, s.208; Hz. Ömer RA'dan. Beyhakî, Şuabü'l-İman, c.V, s.440, no:7204; İbn-i Ebî Şeybe, Musannef, c.XI, s.12, no:30958; Ebû Nuaym, Ahbâr-ı İsfahan, c.VII, s.447, no:40709; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

RE. 26/9 (*İzâ eznebe'l-abdü, nükite fî kalbihî nükteten, fein âde zâdet, hattâ ta'zume fî kalbihî.*)

(*İzâ eznebe'l-abdü*) “Şimdi günahlar var ya, beşeriyet iktizasî günah işlediği vakitte kul ne olacak? (*Nükite fî kalbihî nükteten*) Kalbinde bir siyah leke hasıl olur.”

Sonra? (*Fein tâbe*) “Aklı başına geldi, ‘Tevbe yâ Rabbi! Nasıl oldu da ben bunu yaptım!’ diyerekten tevbe ettiği takdirde, (*sükıle minhâ*) o temizlenir, silinir, yıkanır temizlenir. (*Fein âde zâdet*) Fakat bir tane daha yaptı, bir daha yaptı derken o lekeler, siyah lekeler çoğala çoğala, (*hattâ ta'zume fî kalbihî*) kalbini istilâ eder, kalp kararır.”

Kalbin karardığı vakitte, (*kellâ bel râne*) “O rân denilen katmerli siyahlık oraya yapışır kalır.” Ondan sonra kendini toplamanın imkânı olmaz. Vaaz etsen kulağına girmez, söyleyen kulağına girmez. “Bu beyazdır.” desen, “Karadır.” der, “Neresi beyaz bunun?” der. “Karadır.” desen, “Yahu beyaz görmüyor musun?” der. Bu kadar tersine döner işler yani. Allah muhafaza etsin...

Onun için günahların ağırlığı çok fenadır. Günah işlememek mümkün değil, belki işler insan ama derhal arkasından tevbeyi yapıp, bir daha yapmamaya çalışmalı. Hiç yapmazsan daha âlâ...

Niçin?

Günahları yapmakta en büyük şey gaflettir. İnsan gaflete düştüğü vakitte ne yaptığını bilmez, günah işler. Ama o gaflete düşmemek için Allah-u Teâlâ'nın kulu olduğunu ve onun murâkabesi altında bulunduğunu unutmamak lazım! O senin gözcün... Seni gözlüyor, hiç meleklerle lüzum yok, deftere kitaba hiç lüzum yok, Allah-u Teâlâ hepsini biliyor:

يَعْلَمُ السِّرَّ وَأَخْفَى

(طه: 7)

(*Ya'lemü's-sirra ve ahfâ*) [O, gizliyi de, gizlinin gizlisini de bilir.] (Tâhâ, 20/7)

Melek açıktakini bilir, içtekini bilmez ama, Allah-u Teâlâ içtekini de biliyor. Niyetin neyse onu da biliyor. Niyet saklı bir şeydir, onu kimse anlamaz ama Allah onları da biliyor. Şunu yapacağım bunu yapacağım, ne gibi kuruntuların da varsa onların hepsini bilen Allah'tır. Bunu öyle bil ki, Allah-u Teâlâ'nın nezâreti altındasın!

Binâen aleyh, nasıl olur da artık Allah-u Teâlâ'nın yasak ettiği günahlara irtikap eder insan?

j. Allah'ın Bir Kulu Ballandırması

Harâitî Amr ibnü'l-Hamik RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹

إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا، عَسَلَهُ؛ قِيلَ:

وَمَا عَسَلَهُ؟ قَالَ: يُحَبِّبُهُ إِلَى جِيرَانِهِ

(الخرايطى عن عمرو بن الحمق)

RE. 26/10 (*İzâ erâda'llàhu bi-abdin hayren, asselehû; kîle: ve mâ asselehû? Kàle: Yuhabbibühû ilâ cîrânihî.*)

(*İzâ erâda'llàhu bi-abdin hayren*) “Allah bir kulun hayrını istedi mi, (*asselehû*) onu ballandırır.”

Asel, Arapça’da bal demek; *assele* de, “Onu bal gibi tatlı yapar.” demek.

(*Kîle*) Ashâbı kirâm bundan bir şey anlayamamışlar da, sormuşlar:

(*Ve mâ asselehû*) “Ne demek bal gibi yapar?”

(*Kàle*) SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:

(*Yuhabbibuhû ilâ cîrânihî*) “Komşularına, akrabasına, dostlarına onu sevdirebilir. Akrabası, dostları, ahbabları, komşuları onu severler.”

Niçin severler?

¹¹ Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.IV, s.184, no:2340; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.III, s.129, no:865; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.III, s.178, no:2026; Tahâvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VI, s.121, no:2202; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.360, no:2310; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.175, no:481; Beyhakî, *Zühdü'l-Kebîr*, c.II, s.333, no:828; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.433, no:6327; Amr ibn-i Hamik RA’dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VIII, s.110, no:7522; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.293, no:1388; Ebû Ümâme RA’dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.102, no:30798; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.263, no:1261.

Bu sevgiyi icap ettirecek hareketleri var, amelleri var... Ondan dolayı komşusu da memnun, akrabası da memnun, dostu da memnun, herkes memnun ondan. Bu memnuniyet içerisinde bakarsın ruhu kabz olunur, o da öylece gider.

Demek ki Allah-u Teâlâ'nın sevdiği kullarının ahlâkı nasıl olacak? Kendisini sevdirecek.

Dün Fuad [Çamdibi] Bey geldi, bu Beşiktaş müftüsü, şimdi tekaüttür ya, o çok yakındı. Dedi ki:

“—Bir büyük şey vardı elimizde, ziyaretleşme; o da kalktı ortadan.” dedi.

Parasız pulsuz ama ecri çok büyük, mükâfatı çok büyük.

Dostlar birbirlerine gidip geldikçe, oradan aldıkları zevklerle beraber o rahmeti ilâhiye geliyor orada. Allah-u Teâlâ seviyor, kullar birbirini ziyaret ettikçe... O ziyaret edenlerin üzerine rahmetini bol bol akıtıyor Cenâb-ı Hak...

Şimdi müslümanlar da artık vakit bulamıyor ki; sabahleyin erkenden işe, gece yarısı eve... E ne zaman dostunu ziyaret edeceksin?

Allah bilir işte! Halbuki böyle olmamalı. İnsan büyüklerini daima sevdiklerini ziyaretle mükellef, onun altında büyük faydalar var.

k. Dinde Fakih Olmak

Deylemî Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹²

إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا، فَقَهَّهُ فِي الدِّينِ،
وَزَهَّدَهُ فِي الدُّنْيَا، وَبَصَّرَهُ عُيُوبَهُ

(هـب . والديلمى عن أنس؛ هـب . عن محمد بن الكعب)

RE. 26/11 (*İzâ erâda'llàhu bi-abdin hayran, fakkahahû fi'd- dîn, ve zehedehû fi'd-dünyâ, ve bassarahû uyûbehû*)

(*İzâ erâda'llàhu bi-abdin hayran*) “Cenâb-ı Hak bir kuluyla hayır murad ediyorsa, (*fakkahahû fi'd-dîn*) onu dinde fakih kılar.” Dinde fakih kılar, dinin inceliklerine âgâh olur, dinini iyi bilir.

Dinini iyi bildikten başka, onun ahkâmının nelere bağlandığını da hepsini bilir, yani içini de bilir, dışını da bilir.

(*Ve zehedehû fi'd-dünyâ*) “Dünyaya da metelik vermez o zaman.”

Dinde fakih oldu mu, dünyaya metelik vermez, kendisini Allah'a verir. (*Ve bassarahû uyûbehû*) “Ondan sonra kendi ayıplarını görür olur, başkasında ayıp aramaz.” Başkasının ayıbını görmeye çalışmaz, kendi ayıbı kendisine kâfidir insanın.

¹² Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.242, no:934; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XI, s.237, no:31696; Muhammed ibnü'l-Kâ'b Rh.A'ten.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.137, no:28689; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.268, no:1267.

Onun için, Allah-u Teâlâ'nın hayır murad ettiği kimselerin üç sıfatı burada zikrolundu: Birisi dininde fakih olur, dinini beller, öğrenir ona göre amel eder. İkincisi, dünyadan elini eteğini çeker, rızkına, kısmetine razı olur. Çalışmaz değil, çalışır da dünyaya kıymet vermez; kazanır ama saklamaz, müslümanların yardımına kullanır.

Bir de ayıplarını kendisi görür. Haset gibi, kin gibi, kibir gibi kötü ahlâklardan uzak olur. Ooo bunlardan kurtulmak çok zor. Onun için, Allah kusurlarımızı affetsin de iyi ahlâkların sahibi olmak nasib etsin cümlemize...

I. Günahın Cezasının Dünyada Verilmesi

Ahmed ibn-i Hanbel, Hâkim ve Beyhakî Abdullah ibn-i Mugaffel RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³

إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا عَجَّلَ لَهُ عُقُوبَةَ ذَنْبِهِ

فِي الدُّنْيَا، وَإِذَا أَرَادَ بِعَبْدٍ شَرًّا أَمَسَكَ

عُقُوبَةَ ذَنْبِهِ، حَتَّى يُوَافِيَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ،

كَأَنَّهُ عَيْرٌ

(طب . عن عمار؛ حم . طب . ك . هب . عن عبد الله بن مغفل)

RE. 26/12 (Izâ erâda'llàhu bi-abdin hayran, accele lehû ukûbete zenbihî fi'd-dünyâ; ve izâ erâda'llàhu bi-abdin şerren, emseke

aleyhi ukûbete zenbihî, hattâ yuvâfîyehû bihî yevme'l- kiyâmeti, keennehû îrun)

(Izâ erâda'llâhu bi-abdin hayran) “Cenâb-ı Hak bir kuluna hayır murad ediyorsa, *(accele lehû ukûbete zenbihî fi'd-dünyâ)* onun yaptığı günahların cezasını çabuk verir.”

Kabahatsız insan yok, fakat sevdiklerinin cezasını çabuk verir.

“—Yahu gâvur neler yapıyor da hiçbir şey yok, cezayı gördüğü yok. Ben bir günah işledim bak hemen ceza yapıştırdı?”

Sevdiğinin alameti, ki bir daha yapmasın.

(Ve izâ erâda'llâhu bi-abdin şerren) “Eğer Allah bir kuluna hayır murad etmiyorsa, Allah esirgesin... *(Emseke aleyhi ukûbete zenbihî)* Günahının cezasını bırakır; *(hattâ yuvâfîyehû bihî yevme'l-kiyâmeti)* kıyamet gününde verilinceye kadar geciktirir. *(Keennehû îrun)* O kimse de bir merkep gibi sanki, hiç kıymeti yoktur.”

m. İkrâm ve İhsanların İyilere Gitmesi

Deylemî Ümm-ü Seleme RA'dan rivayet etmiş.

¹³ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.87, no:16852; Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.418, no:8133; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.154, no:9817; Beyhakî, *Âdâb*, c.III, s.5, no:726; Rûyânî, *Müsned*, c.III, s.18, no:873; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.312, no:17470; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.25; Abdullah ibn-i Mugaffel RA'dan.

Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.313, no:17471; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴

إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا، جَعَلَ صَنَائِعَهُ

وَمَعْرُوفَهُ فِي أَهْلِ الْحِفَاظِ؛ وَإِذَا أَرَادَ

بِعَبْدٍ شَرًّا، جَعَلَ صَنَائِعَهُ وَمَعْرُوفَهُ فِي

غَيْرِ أَهْلِ الْحِفَاظِ

(الديلمى عن أم سلمة)

RE. 26/13 (*İzâ erâda'llàhu bi-abdin hayran, ceale sanâyahû ve ma'rûfehû fî ehli'l-hifâzi; izâ erâde bi-abdin şerren, ceale sanâyahû ve ma'rûfehû fî gayri ehli'l-hifâzi*)

(*İzâ erâda'llàhu bi-abdin hayran*) “Cenâb-ı Hak Celle ve A'lâ bir kuluyla hayır murad ediyorsa, (*ceale sanâyahû ve ma'rûfehû*) o kul ihsan, ikram ve iyiliklerini (*fî ehli'l-hifâzi*) dindar, Allah'ın nimetlerine şükreden kimselere yaparlar.”

Allah'ın nimetlerine şükredebilen şâkirîn zümresinin hakkıdır bu ikramlar.

(*İzâ erâde bi-abdin şerren*) “Ama Allah bir kuluyla şer murad ediyorsa, (*ceale sanâyahû ve ma'rûfehû*) onun da iyilikleri, hayırları,

¹⁴ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.242, no:936: Hz. Ümmü Seleme RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.396, no:16233; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.II, s.258, no:1253.

hasenatları (*fî gayri ehli'l-hıffâzi*) Allah'ın nimetlerine şükretmeyenlerin, kâmil olmayan kimselerin eline gider, yani boşa gider.”

n. Gönül Zenginliği

Deylemî ve Hakîm-i Tirmizî Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁵

إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا، جَعَلَ غِنَاهُ فِي نَفْسِهِ،

وَتُقَاهُ فِي قَلْبِهِ؛ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ شَرًّا،

جَعَلَ فَقْرَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ

(الحكيم، والديلمى عن أبي هريرة)

RE. 26/14 (*İzâ erâda'llàhu bi-abdin hayran, ceale gınâhu fî nefsihî, ve tukàhu fî kalbihî; Ve izâ erâda'llàhu bi-abdin şerren, ceale fakrahû beyne ayneyhi.*)

(*İzâ erâda'llàhu bi-abdin hayran*) “Cenâb-ı Hak bir kuluyla hayır murad ediyorsa, (*ceale gınâhu fî nefsihî*) onun zenginliği nefsinde olur.”

¹⁵ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.243, no:940; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LXI, s.135; Hakîm-i Tirmizî, *Nevâdirü'l-Usûl*, c.II, s.214; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.396, no:7120; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.259, no:1254.

Allah'ın verdiği az da olsa kanaat eder. Rızkını talep etmekle kendini yormaz, yorgunluğa sürmez. Bilir ki Allah ne takdir ettiyse o olacak.

Sabahleyin erkenden, daha sabah namazında çarşıya gidiyor, dükkânına gidiyor, işine gidiyor. Biraz otur, çoluk çoğunla namazını kıl, duanı yap! Çoluk çocuğunla iki lokma ekmeğini de ye öyle git. Nedir bu acele?

“—Ama geç kalırız efendi, müşterileri kaçıırırız.” Kaçmaz müşterin merak etme!

Akşam oluyor, akşamdan evvel evine gelmek lazım! Yok, taa yatsılara kadar, yatsıdan sonraya kadar çarşıda oturur.

Akşamdan evvel evine gel, çoluk çocuğuyla beraber sofraya otur, yemeğini ye! Nedir bu hırs?

Sana takdir olunandan fazla beş para eline geçmez. Akşama kadar beklersin orada ama, takdirden başka eline bir şey geçmez. Bunun tecrübeleri de meşhurdur.

Onun için Cenâb-ı Hakkın hayrını murad ettiği kulun gönlünü zengin kılar. O takdire razı olur, yormaz kendisini; ibadet ve taate sarf eder vaktini...

(*Ve tukàhu fî kalbihî*) “Takvâsı, Allah'tan korkusu da yüzünde değil, sarığında cübbesinde değil, pabucunda değil kalbindedir.”

Bazı insanlar eskiden sofuvârî giyinirlerdi; ayaklarına şalvarlar, sırtında cübbe, başında kocaman sarık, bir de taylasan atar arkasına...

Sofu bir adam... Herkes onun elini öper, ayağını öper, hürmet eder. Fakat bu öyle değil; (*ve tükàhu fî kalbihî*) takvâsı kalbindedir.

Çoban hikâyesi çok hoşuma gider:

Çoban işte, koyun güdüyor. Koyun güderken Hz. Ömer ondan koyun istiyor da, sonra da ona diyor ki:

“—İşte kurt yedi deyiverirsin.” filan.

“—Ya Allah’ı ne yapayım?” diyor. “Efendiyi kandırmak kolay, kurt yedi diyeceğiz yahut öldü diyeceğiz, kandıracağız ama Allah’ı ne yapalım?” diyor.

Çoban ama Allah korkusunu kalbine koymuş Allah onun.

Öteki de kılığı kıyafeti yerinde ama bu korku içinde olmazsa kaç para eder?

(*Ve izâ erâda’llàhu bi-abdin şerren*) “Eğer Allah bir kulun şerrini murad ettiyse, (*ceale fakrahû beyne ayneyhi*) artık fakirlik onun iki gözü arasında, böyle gözünün önünde durur. Sanki aç kalacakmış, açlıktan ölecekmiş gibi fakirlik korkusu içindedir. Ne kadar parası çok olursa olsun, fakirlik gözünden gitmez.

o. Kalbin Kilidinin Açılması

Ebü’s-Şeyh Ebû Zerri’l-Gıfârî RA’dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶

¹⁶ *Kenzü’l-Ummâl*, c.XI, s.96, no:30768; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.II, s.267, no:1265.

إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا، فَتَحَ لَهُ قُفْلَ قَلْبِهِ،
وَجَعَلَ فِيهِ الْيَقِينَ وَالصِّدْقَ، وَجَعَلَ قَلْبَهُ
وَاعِيًا لِمَا سَلَكَ فِيهِ، وَجَعَلَ قَلْبَهُ سَلِيمًا،
وَلِسَانَهُ صَادِقًا، وَخَلِيقَتَهُ مُسْتَقِيمَةً،
وَجَعَلَ أُذُنَهُ سَمِيعَةً، وَعَيْنَهُ بَصِيرَةً

(أبو الشيخ عن أبي ذر)

RE. 27/1 (*İzâ erâda'llâhu bi-abdin hayran, feteha lehû kufle kalbihî, ve ceale fîhi'l-yakîne ve's-sıdka, ve ceale kalbehû vâiyen limâ seleke fîhi, ve ceale kalbehû selîmen, ve lisânehû sàdikan, ve halîkatehû müstakîmeten, ve ceale üzünehû semîaten, ve aynehû basîreten*)

(*İzâ erâda'llâhu bi-abdin hayran*) “Cenâb-ı Hak bir kulun hayrını murad ederse, (*feteha lehû kufle kalbihî*) kalbinin kilidini açar.”

Şimdi hepimizde bir kalp var, bu kalbin üzerinde bir de kilit varmış. Bu kilidi Cenâb-ı Hak açar.”

Nedir bu kilit? Kalbin üzerinde bu kilidi gördüğümüz yok ama diyor ki:

“—Bu kalbin gözü de var.”

Bu başın nasıl gözü varsa, bu kalbin içinde de bir göz var.

Burada nasıl kulak varsa, bu kalbin de bir kulağı var.

Biz bir kurban kestirdiydik bir çobana bir sene de, çoban kurbanı kestikten sonra, “Bu ölmedi.” dedi.

“—Ne zaman ölecek?” dedik.

“—Şimdi bak göstereyim.” dedi, orada bir yeri varmış onun oraya bıçağı dürttü, dürter dürtmez hayvan bitti.

“—İşte bu onun kalpcağızıdır.” dedi.

Demek ki, bizim bilmediğimiz bir kilit var içeride, nedir o?

Körlük, hakkı görememezlik. Hakkı tanımamak, hakkı bilmemek o körlükten geliyor. Cenâb-ı Hak hayır murad ederse, o körlüğü gideriyor, basîretini açıyor. Kemal mertebelerine ulaştırıyor.

Cenâb-ı Hak her zaman için böyle çok lütuf veriyor. Lütuf yağmurları, rüzgârları her zaman akmakta... İşte bu rahmet-i ilahiyeden sürülmüş tarlalar istifade eder; dağlar istifade edemez, taşlar istifade edemez.

Kaya diyoruz ya, mermer diyoruz, bunun üzerine de yağmur yağar, fakat hiç faydası yok, akar gider. Ama sürülmüş, hazırlanmış bir tarlaya rahmet inerse, onun altında o saklanır. Toprak da kemale gelir, ektiğin vakitte güzel mahsul alırsın.

Binaen aleyh Cenâb-ı Hak bu rahmetini yerlere nasıl veriyorsa, gönüllere de aynı şekilde veriyor. Gönüllere vermesinin başlıca sebeplerinden birisi, sabah vakti erken kalkmak; ikincisi camiye gelmek...

Şimdi rahmeti ilahiye nâzil olur ama... Şimdi bu kubbenin altına yağmur inmez. Ne kadar yağmur yağarsa yağsın, buraya gelmez; çünkü üstümüzde kubbe var, korunuruz bu yağmurdan. Binaen aleyh o rahmet-i ilahi de ne kadar çok olursa olsun, yatağında yatan, namazını evinde kılanın üstüne inmez. Camiye gelersen, beş vakit namazı camide kılırsan, ondan iktibas edersin; Allah'ın lütfu olarak da büyük ecirlere nail olursun.

Binâen aleyh, kalbin açılması Allah-u Teâlâ'nın emirlerine inkıyad ile olur. Keyfine düşkün, uykusuna kıyamıyor, rahatına kıyamıyor; onun basireti bağlanır. Allah muhafaza etsin...

Kalbe Allah-u Teâlâ'nın nuru indi mi, kalplerden perdeler kalkar. Rahmet-i ilâhi taşar oradan artık... Taşar, galeyana gelir, içeriden nur yayılmaya başlar. Gönül genişler, rahatlar.

Neden? Kalp açıldı.

Kalbin kilidi neydi? İşte bunlardı, onlar da açıldı.

Kapalı kalpten Allah muhafaza etsin...

(*Ve ceale fîhi'l-yakîne*) "Orada bir de yakîn hasıl eder Cenâb-ı Hak..."

Yakîn; ilme'l-yakîn, ayne'l-yakîn, hakka'l-yakîn diye üç tane yakîn var.

Bizim rahmetlik hoca bize şöyle öğretti, ben de size öyle öğreteyim: Oğlum baklava çok güzeldir, işte hamuru açarsın, cevizini korsun, şusunu busunu korsun, fırına verirsin kızartırsın, tatlısını dökersin... Anlattım ya, sen de bir yakîn hasıl oldun baklavaya. Ama yakîn o kadar, biliyorsun ki ha şu baklava böyle olurmuş. Bu *ilme'l-yakîn*.

Baklavacı dükkânın önünden geçerken;

“—Gel gel bak, işte gör, hani ben sana tarif ettiydim, işte buna diyorlar, bu baklava!”

Ha tepside bakarsın baklava ama bilmiyorsun ne olduğunu yine, kırmızı pembe bir şey. Ha bu da *ayne'l-yakîn* oldu şimdi.

Bir de, baklavacı dükkânına girersin, “Getir bakayım bize bir tabak baklava!” dersin. Baklava önüne gelince, bir güzel yersin, tadına bakarsın. Ha şimdi tam *hakka'l-yakîn* oldu.

Anladı şimdi, baklava nedir. Herkes dese ki, “Bu baklava değil!” yok inanmaz artık. Şimdi tattı bir kere tadını, ondan sonra dünya bir araya geliyor:

“—Yok yahu, baklava öyle olmaz böyle olur.”

“—Yok yok, herkes yanlış, ben doğrudum!” der.

Binâen aleyh Allah hayır murad ettiği insanlara bu yakîni verir, yani görmüş gibidir.

(*Ve ceale kalbehû vâîyen limâ seleke fîhi*)

“Onun kalbini içine girenleri muhafaza edici bir ambar kılar. Ne gelirse kalbinde saklar, hıfz eder.”

Kur'an'ı mesela şimdi bir kere okumakla hafız olan insan var. Bir kere okumakla hafız olanlar var; Buhârî'nin ilk cüzünde onlar yazılıdır hep. Kimler böyle bir kere okumuş hafız olmuş, iki kere okumuş hafız olmuş, üç kere okumuş hafız olmuş.

“—Bizim çocuk senelerden beri gider, olamaz.”

Allah'ın hikmeti. Bu kalp böyle ne duyarsa alır. Bugün de insanların arasında böyle hafızası kuvvetli insanlar vardır, duyduklarını zabtederler.

(*Ve ceale kalbehû selîmen*) “Kalbini kalb-i selîm kılar.”

İnsanın kalbinin selâmete gelmesi, bu da Allah-u Teâlâ'nın yine lütfuna bağlı, ki emrâz-ı kalbiyyeden kurtulmaktır. Kalpte selamet, kalp hastalığına tutulmamak değil... Kalp sağlam da ama orada haset var, kibir var, kin var, zulüm var, şu var bu var... daha yüzlerce. Onlardan kalp selim olur, hiç birisine iltifat etmez. ‘Ben de Allah'ın bir kuluyum!’ der büyüklük taslamaz, kimseyi incitmez, kimseyi rahatsız etmez, hakkına razıdır. Kalbin mânevî hastalıklarından salim bir kalp olur.

(*Ve lisânehû sâdıkan*) “Konuşurken daima doğru konuşur.” Kaçamak söz söylemez, kimseyi aldatmaz, sâdık, doğru söz söyler.

Hatırımında biraz kalmış galiba, size anlatayım:

Bu sâdıklığın ne olduğunu bir adam bilememiş, “Bunu bana kim öğretir?” diye başlamış aranmaya. Demişler, filan yerdeki filan zât onu

sana öğretir. Gitmiş, odasına girmiş bakmış ki koca bir yılan içeride yatıyor, korkmuş çekilmiş.

“—Gel gel!” demiş. Oturmuşlar, sormuş:

“—Nedir derdin?”

“—Efendim, ben sadâkatın ne olduğunu anlayamadım, bilemedim de onu öğrenmek için geldim.”

“—İyi pekâlâ!”

O gün Cuma imiş. Cuma ezanlarının da vakti yaklaşmış;

“—Haydi Cuma’ya gidelim de sonra anlatayım!” demiş.

“—Efendim, Cuma’ya nasıl gideceksin, cami üç beş saat ötede, ileride, şimdi ezan okunacak nerdeyse?”

“—Kalk kalk!” demiş.

Kaldırmış onu, bir de bakmış bir o camiye girmişler.

Bu Allah-u Teâlâ’nın ikramıdır, bunlara inanmamak akıl işi değil yani. Bugün Gâvurların tayyaresi bak üç saatte bizi Mekke’ye götürüyor, yarın belki bir saatte de götürecek.

Eski zamandaki evliyalar gidiyormuş da, “Olur mu acaba bu? diyorduk,

Pekâlâ oluyor. Bak, yüzlerce insanı dolduruyoruz içine, eşyasıyla beraber üç saatte oraya atıyor bizi. Bu beşerin kuvveti... Allah’ın kuvvetiyle neler olmaz!

Girmişler camiye, kılmışlar namazı;

“—Haydi gidelim!” demiş.

“—Yok, dur bakayım!” demiş.

Dur bakalım demiş, caminin kapısında durmuşlar, cemaat boşalmış:

“—Cemaat çok; cemaat çok ama sâdık yok.” demiş. “Cemaat çok ama sâdık yok oğlum!” demiş.

Allah kusurumuzu affetsin...

O dün gelen misafir dedi ki bana; “Bir hadis okudum ben bir vakit, hiç aklım ermedi.” dedi.

Görmüş ki o hadiste:

“—Bir zaman camilerin içi dinsizlerle dolacak, secde edecekler camide...”

Kendi kendime:

“—Yahu dinsiz camiye girmez, secde eden de gâvur olmaz; elbette müslümandır.” dedim. Aklım ermedi, kaldı öyle diyor.

Şimdi öğrendim ki, dinsizlerin secde ettiğini. Din, müslüman dini yukarıda okuduk ya, sırâta'l-müstakîm denilen müslüman dini öyle kuru lafla olmaz.

Bir adam günah işliyor, o günahı işleyeni sen teşvik ediyorsun veyahut yardım ediyorsun. Aynı günah sana da yazılır mı yazılmaz mı? Küfre yardım eden küfrün içine girer mi girmez mi?

Küfrün yardımcısı olan insan, o da secdeden başını kaldırmıyor.

Ne oldu sana, o kafirin yardımcısıysın ya, nasıl müslümansın? Müslüman gâvurun yardımcısı olur mu? Müslüman Müslümandır, gâvur gâvurdur.

Şimdi hayât-ı Peygamberî hakkında bir kitap getirmişler, şöyle bir açayım dedim, gelişi güzel bir yer açtım. Orada Hendek muharebesinin kısacık bir yerini okuyordum, gözlerim yaşardı okuyamadım altını.

Hendek muharebesi mâlûm, düşman intikamını almak için büyük bir kuvvet topladı geldi, Medine'nin etrafına geliyor. Cenâb-ı Peygamber duydu o büyük kuvvetin geldiğini,

“—Kuvvetimiz kısa, onların karşısına çıkmak gücümüz yok.” dedi, “Ne yapalım, bak geliyor müşrikler?”

Cenâb-ı Peygamber daima ashabıyla müşâvere ederdi.

Herkes bir fikir beyan etti, o arada Selman RA da dedi ki:

“—Yâ Rasûlallah! Bizim memlekette böyle olduğu vakitlerde biz hendek kazardık, kendimizi öyle müdafâ ederdik.”

Beğendi Resûl-i Ekrem bu fikri;

“—Haydi biz de kazalım hendeği.” dedi, gittiler hendekleri kazdılar.

Yalnız çok bir büyük hata olmuş, Medine'deki bu hendekler muhafaza edilmemiş. Bu hendekler muhafaza edilseydi, bugün oraya ziyarete gittiğimiz vakitte o hendekleri

görünce hatıramız daha canlı olurdu. Orada beş tane mescid var şimdi yan yana... Onları biz mescid zannediyorduk, halbuki onlar kumandanların yerleriymiş, oradan idare etmişler birliklerini...

Hendek kazılmış, onlar da gelmişler, hendeğin karşısında saf tutmuşlar. Bir tarafta Müslümanlar, diğer tarafta onlar; fakat hendekten geçemiyorlar. Derken, içlerinden herifin birisi becerikli, atını hendekten müslüman tarafına atlatmış.

Atlattıktan sonra, karşısına dövüşecek adam istiyor, kimse çıkamamış. Pehlivan bir adammış, kuvvetli bir adam, kimse karşısına çıkmamış. Her seferinde Hz. Ali Efendimiz demiş ki;

“—Ben çıkayım yâ Rasûlallah!”

Hz. Ali Efendimiz daha genç... Peygamberimiz kıyamamış, “Otur!” demiş. Üçüncü seferinde bakmış ki, başka çıkan yok;

“—Al şu Zülfikâr’ı, Allah yardımcın olsun, git!” demiş. Dua etmiş:

“—Yâ Rabb! Bedir’de filanı elimden aldın, Uhud’da Hamza’yı aldın elimden. Ali’yi bana bağışla!” demiş.

Adam Hz. Ali’ye sormuş:

“—Sen kimsin?” demiş.

Ötekilerin üzerinde zırhlar var. Ok, kılıç geldiği zaman parçalanmasın diye demirden, deriden kalkanları var. Önünü pek güzel göremiyor; “Kimsin sen?” demiş. O sorgu âdet.

“—Ben Ali ibn-i Ebî Tâlib'im, Ebû Talib'in oğlu Ali'yim!” demiş.

“—Haa! Sen mi o! Senin babanı ben iyi severim, o benim ahbabımdı. Senin gibi gençle ben dövüşmek istemem, bana ağır geliyor. Sen gençsin, daha çocuksun, benimle dövüşecek gücün kuvvetin yok senin, sen çekil git buradan!” demiş.

Hiz. Ali Efendimiz demiş ki:

“—Şu üç şeyden birisini kabul et!” Sana birinci teklifim:

“—Allah ve Rasûlünü kabul et, Müslüman ol!”

“—Onu yapamam!” demiş.

“—Öyleyse çekil git buradan, İslâm'a zararın olmasın!” diyor.

“—Onu da yapamam, korkak derler sonra bana, iftira atarlar.”

“—E öyleyse çık karşıma!” demiş.

“—Ama sen atlısın, ben piyadeyim!” diyor.

Adam da havalı olduğundan, “Ha ben böyle bir adamım!” gibilerden atının bacaklarını kırıyor, atından iniyor, “Haydi!” diyor. Hiz. Ali Efendimiz'e bir vuruyor, kalkanı parçalanıyor Hiz. Ali Efendimiz'in...

Fakat Hiz. Ali Efendimiz de ona mukabil bir tane vuruyor, onun canını cehenneme yollayıveriyor.

Başlıyor cemaat arkasından, “*Allahu ekber, Allahu ekber!*” diyerekten tekbir getirmeye...

Cenâb-ı Peygamber diyor ki:

“—Gitti gâvur.”

Sonra adam demiş ki: “İşte sadâkat!”

“—Sâdıktan her şey korkar. İşte şu yılanı görüyorsun ya şurada, bak kımıldayabiliyor mu? Kımıldayamaz!” demiş.

Ateş yakmaz, su boğmaz, hiçbir şey olmaz. O sadâkati elde etmek lazım! Allah cümlemizi bu sâdıkların zümresine ilhak eylesin.

O sadâkattandır ki amellerde devamlılık var. Bir insan bir zaman ibadete koyulur, sonra bakarsın ki gevşer. Ha o, o demek sadâkatsizliğinin alameti oluyor.

Üçüncüsü;

(*Ve halîkatehû müstakîmeten*) “Yaradılış, hilkat deniliyor ya, hilkatinde de istikamet vardır. Yaradılışında da istikamet vardır. Çünkü o yaratılış çok mühim.

Bu ilk gece, evlenmenin ilk gecesi çok mühimdir. O gecenin gafletle geçirilmesi hiç doğru bir şey değildir. O gece Allah’ın vereceği bir çocuk, senin o geceki hareketine bağlı. Teyakkuz olmalı, işe; “Yâ Rabbi, bizim bu aramıza şeytanı sokma!” dersin, Bismillâh’la işe başlarsın, Bismillâh’la bitirirsin.

Bu evlenme hususunda Osman [Başpehliban]’ın yaptığı bir kitap var, evlenenlere mutlaka onu vermeli! Evlenen herkes onu evvela bir kere okumalı.

Yaradılış itibariyle hilkati istikamette olur. O çobanın hali gibi. Sırâtı müstakîme müdavim olur, ahitlerine de devam eder, yani sözünde durur. Verdiği sözü bozmaz.

(*Ve ceale üzühû semîaten*) “Kulağı hakkı dinler. (*Ve aynehû basîreten*) Gözleri de Cenâb-ı Hakk’ın ayetlerini görerekten ondan ibret alır.”

Her şeye bakar her şeyden ibret alır. Onun için o büyüğün [Niyâzî’yi Mısrî Hazretleri’nin] dediği gibi:

Bir göz ki ibret olmaya nazarında;

Ol düşmanıdır sahibinin baş üzerinde...

Hangi şeyi görürsen gör, onlar Allahu Teâlâ’nın mahlûkâtıdır, mevcûdâtıdır, yaratmıştır onların hepsini... Onların hepsinden ibretler almak lâzım gelir.

Allah-u Teâlâ cümlemize o ibretleri alan gözler versin...

p. Rızıkta Taksime Razi Olmak

Bir tane daha okuyayım bu da çok hoş. Deylemî Ebû Hüreyre RA’dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:¹⁷

إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا، أَرْضَاهُ بِمَا قَسَمَ لَهُ،

وَبَارَكَ لَهُ فِيهِ

(الديلمى عن يزيد بن عبد الله)

RE. 27/2 (*İzâ erâda'llàhu bi-abdin hayran, erdàhu bimâ kaseme lehû, ve bâreke lehû fîhi.*)

(*İzâ erâda'llàhu bi-abdin hayran*) “Cenâb-ı Hak bir kulun hayrını istedi mi, murad etti mi; (*erdàhu bimâ kaseme lehû*) Allahu Teâlâ'nın taksim ettiği rızka razı olur.” Kimsenin malında gözü olmaz.

“—O zengin, yaşıyor da ben de fakirim, böyle sürünüyorum; olur mu bu?”

Bunu demez.

“—Ne yapayım, Allah'ımın takdiri böyleymiş.” der.

(*Ve bâreke lehû fîhi*) “Bu taksim onun hakkında mübarek olur.”

Binâen aleyh biz şimdi Halep'ten geliyorduk, yollarda köylere rast geliyoruz tabii, köylerde birtakım evler var. Bizim bu Urfa taraflarında da var onlardan... O evler çadır gibi böyle, topraktan yapılmış, gayet basit yani. Herkes kendisi bile yapar onları, hiç ustaya bile lüzum yok, çadır gibi, topraktan yapılmış.

Ben onları bilemedim:

“—Acaba bunlar nedir?” dedim.

Ufacık ufacık çünkü. Dediler ki:

¹⁷ Abdullah ibn-i Mübarek, *Zühd*, c.I, s.32, no:127; Deylemî, *Müsnedü'l- Firdevs*, c.I, s.244, no:946; Yezid ibn-i Abdullah RA'dan.

“—Onların hepsi evdir. Onların içerisi de gayet güzeldir ve rahattır, dayalı döşelidir.” dediler.

E gayet basit ama, çok basit. Şimdi Allah-u Teâlân'ın takdirine razı olan insan, onu pekâlâ yapabilir her yerde...

“—E apartmanlar var; bu güzel apartmanlarda güzel yerde oturmak varken, benim gücüm yetmiyor ona ne yapayım? Şimdi o apartmanda oturanı kaldırıp atayım da orada ben mi oturayım?” diye düşünür.

“—Benim de taksimim böyleymiş, ben de bir kubbe yaparım öyle, girerim içerisine, soğuktan kendimi muhafaza etmek yahut yağmurdan kendimi muhafaza değil mi maksat? Pekâlâ işte oldu. O orada o apartmanda oturuyor. Ben de burada oturuyorum. Cenâb-ı Hak ona öylesini vermiş, bana da böylesini vermiş.” der, hakkına razı olur. Kimsenin hakkına tecavüz etmez.

r. Bina Yapmanın Kötülüğü

Taberânî ve Hatîb-i Bağdâdî, Câbir ibn-i Abdullah RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber Efendimiz SAS buyurmuşlar ki:¹⁸

إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ شَرًّا، خَضَّرَ لَهُ فِي اللَّيْلِ

وَالطَّيْنِ، حَتَّى يَبْنِيَ

(طب . خط . عن جابر)

RE. 27/3 (*İzâ erâda'llàhu bi-abdin şerren, haddara lehû fi'l-libini ve't-tîni hattâ yebniye.*)

(*İzâ erâda'llàhu bi-abdin şerran*) Bu da dikkate şayan! Yukarıda hayır murad edilen adam, taksime razı; burada da şer murad edilen adamın hali.

(*Haddara lehû fi'l-libini ve't-tîn*) “Ona da çamuru ve toprağı hoş gösterir.” *Libin*, çamur, toprak. (*Hattâ yebniye*) Başlar binacılığa, ev yapmaya...”

Ev yapmak güzel gösterildi kendisine, sanatlı da, işi gücü de, yapar. Para kazanacak bu yoldan yahut işinde şey yapacak işte.

Kolay değil bu işlerle uğraşmak, Allah-u Teâlâ'nın emirlerini yapmak. Çıkarsın binanın tepesine, orada tak tuk tak tuk, e ezan vakti gelir, işin bitmez. Bak içeride mesela çalışıyorlar, ezan vakti geliyor hiç umurunda değil, o takırtısını yapıyor filan.

Ha iyi bir şey değil. Onun için Cenâb-ı Peygamber demiş:

“—Allah-u Teâlâ'nın şer murad ettiği adamlar binacılıkla uğraşırlar.”

¹⁸ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.185, no:1755; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IX, s.145, no:9369; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.120, no:6278; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XI, s.381, no:6247; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Câmiü'l-Ehâdîs, c.II, s.269, no:1269.

s. Parayı Binalara Harcamak

İkinci bir hadîs-i şerîf de yine aynı mevzuda.

Taberânî ve Beyhakî Muhammed ibn-i Beşîr RA'dan ve İbn-i Adiy Enes RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁹

إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ هَوَانًا، أَنْفَقَ مَالَهُ فِي

الْبُنْيَانِ، وَالْمَاءِ وَالطِّينِ

(الحسن بن سفيان، غ. طس. هب. عن محمد بن بشير؛ عد. عن أنس)

RE. 2714 (*İzâ erada'llàhe abdin hevânen, enfaka mâlehu fil bünyâne, ve'l-mâi ve't-tîn.*)

(*İzâ erada'llàhe abdin hevânen*) Allah bir kulun horluğunu murad ederse; hor, alçak, aşağı, değersiz olmasını isterse; (*enfaka mâlehu fi'l-bünyâne, ve'l-mâi ve't-tîn*) onun malını binada, suda, çamurda harcattırır.”

¹⁹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.381, no:8939; Beyhakî, *Şuabü'l- İman*, c.VII, s.394, no:10720; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Kasru'l-Amel*, c.I, s.150, no:233; İbn-i Kâni', *Mu'cemü's-Sahabe*, c.VI, s.18, no:1528; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.245, no:950; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.120, no:6279; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.980; İbn-i Hibbân, *Sikât*, c.V, s.366, no:5230; Ebû Nuaym, *Ma'rifetü's-Sahabe*, c.II, s.213. no:636; Muhammed ibn-i Beşir el-Ensârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.444, no:7365; *Câmiü'l-Ehadîs*, c.II s.270, no:1270.

“—Nasıl olur ya! Bak ne güzel Şu binalar! Şimdi Şu binalarla o yolda gördüğümüz çamurdan yapılmış binalar da bir olur mu ya? Memlekete ss veriyor, güzellik veriyor rahatlıklar da veriyor?”

Sen bırak onları baŐkasına. Memlekete lazım bugün fabrika, memlekete lazım bugün tayyare, memlekete lazım bugün top, tank Şu bu... DüŐmana karşı bu memleketin mdafahası için en evvel bunlar lazım!

Sen bunları bırakıyorsun, bu binalarla memleketi sslyorum diyorsun; ama ne kıymeti var ya? Yarın düŐmana mı hazırlayacaksın bunları?

Buralara kimse yanaŐmıyor, neden? Ev çabucak yapılır, paraları alır cebine atar, keyfine bakar ama öteki çok paraya bağlı, çok emeğe bağlı...

Bu yaŐa kadar yaŐıyoruz da bu gvurla bizim aramızda ne fark var yani? O yapsın da biz neden yapamayalım? Zekmız onun zekasından daha mı eksik?

“—E canım onlar Şöyle böyle...”

Çok bahaneleri var ama, çalıŐınca hepsi olur.

Dedelerimiz neden her icadı yapabilmiŐ? O Sultan Fatih gemileri karada nasıl yürütmüŐ? Koca topları nasıl icat etmiş? O koca kaleleri yıkıp da bu memleketi nasıl ele geçirmiŐ?

Biz neden tank yapamayalım, tayyare yapamayalım, şunu yapamayalım bunu yapamayalım? Tembelliğimizin ve kafasızlığımızın alâmeti! Bunları düşünsük, o Gâvur bunu yapacak, yarın bize taarruz ettiği vakit de sen;

“—E sana para verelim de ver bize!” diyeceksin!

Yağma mı var sana verecek o zaman! Verse de çürüğünü verecek, bozuğunu verecek, üç gün sonra hepsini atacaksın kenara...

Onun için, Allah uyanıklık versin de bu paraları topraklara harcayacağımıza, demirlere harcayalım da, memleketin müdafaası için hazırlanalım!

Maksat gaye:

إِلٰهِيْ اَنْتَ مَقْصُوْدِيْ ، وَرِضَاكَ مَطْلُوْبِيْ !

(*İlâhî ente maksûdî, ve rıdâke matlûbî*) “Yâ Rabbi! Benim amacım senin rızanı kazanmaktır, ben onu istiyorum. Seni istiyorum, senin rızanı istiyorum!”

Ev yap, tayyare yap, tank yap ama hepsinin gayesi Allah rızası olsun. Eğer Allah rızası olmazsa, Gâvurun yaptığı gibi olur, hiç işe yaramaz, soldaki sığır benzer. Eğer iman olmazsa ne yaparsak yapalım; memlekete tayyareyle de doldursak, topla tankla da doldursak, iman olmayınca hiç kıymeti yok. Onu yine kullanacak insandır, bu insanın da imanlı olması lazımdır,

Size kısacık bir şey aktarayım. Acemistan'a Sa'd ibn-i Ebî Vakkas Hazretleri, sekiz bin askerle gidiyor Acem ordusunun devletinin karşısına;

“—Biz geldik seninle muharebe etmeye ey acem, ey şah!”

Yahu deli mi bunlar be! Söyleyin şunlara, bak pabuçları yok, arkalarında entarileri yok, ceplerinde paraları yok, arkalarında yiyecek bir şeyleri de yok. Gösterin bizim ambarlarımızı, ne kadar ne istiyorlarsa verelim de alsınlar gitsinler. Bir de ordularımızı gösterin de görsünler de;

“—Bu orduyla harp olur mu?” desinler, akılları başlarına gelsin.

Gezdiriyorlar, gelin bak size bir gösterelim; orduyu gösteriyorlar, tankları gösteriyor, topları gösteriyor, erzakları gösteriyor filan, depiş depiş...

Diyorlar ki:

“—Askerlerinizi, silahlarınızı, fillerinizi gördük; hepsi sizin olsun. Bizim gayemiz ne sizin malınız, ne sizin şununuz bununuz. Biz sizin İslâmlığınızı istiyoruz. Müslüman oluyor musunuz, olmuyor musunuz onu söyleyin bize?”

Sekiz bin kişiye karşı iki yüz bin kişi var karşısında; filli, milli... Tabii, “Hayır!” diyorlar.

“—Eh haydi dövüşelim!” diyorlar, savaş başlıyor.

Bak Şimdi artık onların tankları fil... O zamana kadar fil yok tabii, Araplar fil görmemiŐler. Arabistan'da ne arar fil! Atlar da görmemiŐ, hepsi süvari bunların... Atlar filleri görünce başlamıŐlar kaçıŐmaya... Korkunç, koca bir hayvan tabii.

BakmıŐlar ki süvarilikle olmayacak bu iŐ, atları atmıŐlar geriye, piyade olarıktan başlamıŐlar okçularla fillerin gözlerine ok atmaya... Filin derisine batmıyor ki ok, kocaman bir deri, mermer gibi bir Şey, batmıyor. Gözüne, tak gözüne, tak gözüne, babayiğitler de sokulmuŐ kemerlerini kesmiŐler fillerin, tak diye üstünden aşağı yuvarlanmıŐlar. İçinde tabii askerler var, onlar da aşağı düşünce kılıçları yiyince filler başlamış kaçıŐmaya... KaçıŐınca, o koca orduyu da çiğneyerekten, onları da peŐlerine takarıktan berbat perişan olmuŐlar, defolup gitmiŐler...

Sekiz bin kişi ama iki yüz bin kiŐiyi nasıl perişan etti! Allah'a iman lazım! İman olduktan sonra Allah yardım ediyor işte! Onlara bir korku veriyor, bir Şey oluyor oluyor. Ama bu iman olmazsa, ne olursa olsun! Gökler tayyareyle dolsa, yerler de tanklarla dolsa fayda etmez; illâ iman, illâ iman...

Dünyayı biz zaptetsek, farz edelim ki biz de bir Fatih olduk, biz Yavuz olduk fethettik dünyayı, dünya bizim emrimizde âmâde; ama imanımız olmazsa ne olacak?

Hiçbir işe yaramaz, azabından başka bir kârı yok.

Allah cümlemizi affetsin... Bu imanı kâmil olan, ihdina's- sırâta'l-müstakîm diye her gün okuduğumuz sırât-ı müstakîme sahip olan ve onun yolunda duran müslümanlardan etsin cümlemizi...

El-Fâtihah!

Mehmed Zâhid KOTKU

18. 01. 1976 - İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

